

ŚWIATOWID

Wykluwająca się z trudem z ciężkich okowów tegorocznej zimy wiosna niesie z sobą radość słonecznych po dalekich wycieczek, szerokiej przestrzeni. Automobil w tym okresie staje się wiernym druhem człowieka, ale jakie g teraz, na początku wiosny czekają zadania świadczy obrazek niniejszy, z bezdrożnych „dróg”, jakich wiele jest i Kresach naszych m. in. na Wileńszczyźnie, skąd właśnie zdjęcie niniejsze pochodzi. Lecz śmiało naprzód! Wiosna woła!

Fot. Marja Tarnowska

**MINISTER KOMUNIKACJI KÜHN
W ZAKOPANEM.**
KONCERT POLSKI W LIPSKU.

P. Min. Komunik. Kühn, korzystając z ferji wielkanocnych, zapoznał się szczegółowo ze sprawami swego resortu w Zakopanem i Krakowie. Zdjęcie przedstawia go przed hotelem „Bristol” w Zakopanem.

Staraniem konsultatu Rzeczypospolitej w Lipsku odbył się tam koncert artystów polskich pp.: Ireny Dubiskiej (1) i Zbigniewa Drzewieckiego (2), poczem p. konsul generalny dr. Jerzy Adamkiewicz (3) przyjmował oboje artystów i przedstawicieli towarzystwa lipskiego.

Fot. Hoenisch, Lipsk.

Nasz Oddział w Poznaniu. Pismo nasze, które wraz z „Ilustrowanym Kurjerem Codziennym” przemawia do rodaków na całej przestrzeni Rzpłtej, dla ścisłego kontaktu z nimi ma w głównych środowiskach swoje Oddziały. Do najruchliwszych należy Oddział nasz w Poznaniu przy ulicy Gwarnej 14, piękną wystawą zwracający na siebie powszechną uwagę, obecnie zaś w okresie Powszechnej Wystawy Krajowej posiadający szerszy jeszcze niż zazwyczaj zakres działania.

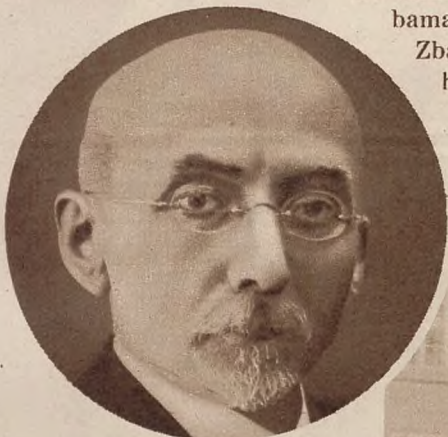
Ag. Fot. „Światowida” na pł. kraj. „Alfa”.

PO POWODZI W AMERYCE.

Po strasnej katastrofie powodziowej w Alabama w Stanach Zjednoczonych, Armja Zbawienia rozwinęła żywą działalność humanitarną, rozbiwszy pod miastem namioty, w których dotkniętej klęską ludności rozdawano zadarmo artykuły spożywcze. R. Sennecke — Berlin.

Ottokar Brzezina. Najznakomitszy współczesny poeta czeski Ottokar Brzezina — urodzony w roku 1868, twórca wielu pięknych poezji, zmarł w tych dniach.

Central European Presse.

Ambasador Herrick — długoletni przedstawiciel Stanów Zjednoczonych w Paryżu — zmarł z końcem marca, dożywszy 74 lat.

Atlantic Photo — Berlin.

Koniec księstwa Waldeck. Już konstytucja wejmarska, na której opiera się ustrój państwowy Rzeszy Niem., zniósła niektóre miniaturowe państewka, wcielając je do większych jednostek państwowych. Obecnie w miejsc. Arolsen odbyła się ceremonia wcielenia małego księstwa Waldeck do Prus. N. York Times, Berlin.

WALKI W MEKSYKU.

Były prezydent Rzpltej meksykańskiej, Plutarco Calles, stanął obecnie na czele wojsk rządowych, mających na celu ostateczne stłumienie akcji powstańców. Na zdjęciu widać go (x) w chwili, gdy wychodzi z kwatery po opracowaniu planu generalnego ataku. Presse Photo — Berlin.

Posel Stanów Zjednoczonych w Londynie. B. vice-prezydent Stan. Zjednoczonych, Karol Dawes, projektodawca słynnego planu reparacyjnego, ma zostać posłem Stanów Zjednoczonych w Londynie.

Atlantic Photo — Berlin.

Nowoczesna Afganka. Reformy, przeprowadzane przez kr. Amanullaha, wywołały wprawdzie znane zaburzenia, kobiety jednak tamtejsze chętnie zrzuciły z siebie krępujące je zasłony twarzowe.

Welt Photo Dienst — Berlin.

Doroczny wylew Nilu. W innych krajach wylew wielkich rzek stanowi katastrofę, której całe społeczeństwo usiłuje przeciwdziałać. — W Egipcie natomiast od wieków wylew Nilu witany jest radośnie, bo przynosi użyżnienie nabrzeżnych pól.

Welt Photo Dienst — Berlin.

Najdłuższa linja lotnicza. Angielski minister lotnictwa — Sir Samuel Hoare (x), otworzył w tych dniach na lotnisku w Croxdon, pod Londynem, najdłuższą z istniejących dotychczas linii lotniczych, a mianowicie z Anglii do Indyj Wschodnich.

R. Sennecke — Berlin.

STO LAT MALARSTWA POLSKIEGO.

JAN MATEJKO (1838—1893): Iwan Groźny, uśmierzający Nowogród.

Właśc. dr. Kaz. Kostanecki, Kraków.

JÓZEF CHEŁMOŃSKI (1850—1917): Poranek.

Właśc. hr. Adamowa Skrzyńska.

OTWARTA w ubiegłą sobotę w Pałacu Sztuki „Towarzystwa Sztuk Pięknych” w Krakowie Wystawa „Sto lat malarstwa polskiego” doniosłością wyróżnia się niezwykle ponad wszystkie inne wystawy sztuki i nabiera znaczenia wielkiego czynu artystycznego.

Wbrew sądowi znakomitego zresztą krytyka, Juliana Klaczki, który narodowi polskiemu odmówił wybitniejszych zdolności do malarstwa, już urządzona w r. 1894 we Lwowie na Wystawie Kościuszkowskiej odrębna Wy-

stawa pod tą samą, co obecnie krakowska, nazwą — wykazała bogaty plon malarstwa polskiego od czasów króla Stanisława Augusta, aż po najnowszą dobę. Gdy zmarły niedawno wybitny historyk i miłośnik sztuki, prof. Uniw. Jagiell. dr. Jerzy hr. Mycielski, zamierzał napisać do tej Wystawy rozumowany „katalog”, zrobiła się z tego wielka książka, pierwsza historia malarstwa polskiego, dopiero za dni naszych zdystansowana przez pomnikowe dzieło dyrektora

WITOLD PRUSZKOWSKI (1846—1896): Portret kobiecy.

Właśc. Celina i Winc. Łepkowscy, Kraków-Bronowice.

Muzeum Narodowego w Krakowie, dr. Feliksa Koperę. Obecna krakowska Wystawa obejmuje twórczość lat 1800—1900 i uwzględnia jedynie dzieła autorów już nieżyjących. I w tym jednak zakresie, już ze względu na szczupłość miejsca, nie może dać całokształtu produkcji artystycznej tego stulecia, lecz tylko wybrane z niej dzieła. Hasłem zasadniczym tej Wystawy było wogóle zebranie tylko obrazów z tej doby, pozostających w prywatnym posiadaniu (przeważnie mieszkańców Krakowa i okolicy).

Zebrano w ten sposób dzieła przeszło stu malarzy, pomiędzy którymi nie brak ani jednego wybitnego nazwiska tej doby; lista właścicieli zaś a zarazem wystawców tych dzieł obejmuje przeszło 60 nazwisk, wśród których obok przedstawicieli arystokracji i ziemiaństwa są również i mieszczańskie rodziny krakowskie.

ALEKSANDER KOTSIS (1836—1877): Matka.

Właśc. dr. Z. Ehrenpreis, Kraków.

JÓZEF BRANDT (1841—1915): Zaporoziec.

Właśc. L. Holzer, Kraków.

WACŁAW KONIUSZKO (1857—1900): Rogatka wrocławska w Krakowie.
Właśc. dr. St. Gólski, Kraków.

JULJUSZ KOSSAK (1824—1899): Mohort i Ks. Józef.
Właśc. hr. Edw. Tyszkiewicz, Kraków.

PIOTR MICHAŁOWSKI (1801—1855): Hetman Jabłonowski.
Właśc. Konst. Jagińska, Kraków.

Jeżeli ten punkt widzenia spowodował zacieśnienie ram — to z drugiej strony on właśnie nadaje tej Wystawie szczególniejsze znaczenie. W salonach Krakowskiego Towarzystwa Sztuk Pięknych widzi się bowiem dzieła, których niema w obrazach i galerjach publicznych, zatem dzieła, niejednokrotnie prawie zupełnie nieznane szerszemu ogółowi, dzieła, które bardzo często prosto z pracowni twórcy poszły do domu prywatnego nabywcy. Tego rodzaju wystawy w Polsce jeszcze nie było.

Związkowi krakowskich Komitetów parafjalnych opieki nad ubogimi, pod protektoratem ks. Metropolity Sapiehy, jako inicjatorowi tej Wystawy należy się szczerze podziękowanie od wszystkich miłośników dawnej sztuki polskiej. Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie, zorganizowawszy szczegółowo tę Wystawę, złożyło nowy dowód ruchliwości, cechującej nowy jego zarząd. Doskonały katalog tej Wystawy ze szczegółowymi objaśnieniami i kilkunastoma reprodukcjami wydał znany historyk sztuki dr. Franciszek Klein. I tylko jeden możnaby tej imprezie zrobić zarzut, że mianowicie nie wstrzymano się z urządzeniem jej do czasu Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu, kiedy płynące do stolicy Wielkopolski fale turystów z Polski i zagranicy włączyłyby i krakowski Pałac Sztuki w swój program. Podobno druga serja obrazów tej epoki ma być w lecie br. wystawiona.

Zdjęć dokonała Ag. Fotogr. „Światowida” na płytach krajowych „Alfa”.

Na prawo — HENRYK RODAKOWSKI (1823—1894): Portret siostry artysty.
Właśc. Zygm. Rodakowski, Kraków.

ANTONI PIOTROWSKI (1813—1875): Taniec flisaków na łodzi.

Właśc. br. Miecz. Brażowski, Kraków.

NA WIOSNE

bardziej niż kiedykolwiek zaleca się

KREM NIVEA

Odzież zimowa zmniejszyła znacznie odporność naszej skóry, to też z nastaniem wiosny należy ją szczególnie pielęgnować. Do tego najlepszym jest stanowczo Krem Nivea, gdyż on jedynie zawiera euceryt, t. j. składnik nadający się idealnie do pielęgnowania naskórka. Krem Nivea wnika w skórę łatwo i gruntownie, nadaje jej aksamitny odcień, nie pozostawiając jakichkolwiek tłustych śladów. Ostre czasami powiezy wiosenne tylko wtenczas nie wysuszają tkanek i nie wywołują spierzchnięć, jeżeli używa się Krem Nivea.

Pudełka po Zł. o.40, o.75, 1.40 i 2.60
Tubki po Zł. 1.35 i 2.25

TADEUSZ AJDUKIEWICZ (1852—1916): Scena z polowania (osoby: Karol Albert (1), Artur Potocki (2), Andrzej Potocki (3), Konstanty Branicki (4), Wysocki (5)).
Właśc. hr. Krystyna Potocka, Kraków.

Plaszcz wieczorowy z czarnego jedwabiu haftowanego w kwiaty.

MODA potrafi wszystko wynagrodzić. Brak wiosny prawdziwej uzupełnia malowaną. Brak kwiatów wiosennych wynagradza nam istną symfonią bławatków, stokroci i róż, zakwitających na modnych jedwabiach.

Cała wiosenna moda jest pod znakiem kwiatka. Od najdrobniejszych do największych, od bardzo delikatnych do krzyczących całą orgią barw wzorów. Zarówno na suknie skromne,

I ZNOWU KWIATKI...

jak i na strojne, tak popołudniu jak i wieczorem nosi się prawie wyłącznie kwieciste wzory.

Wszystkie niemal jedwabie od crêpe-de-chiny do crêpe-satin, są zadrukowane w kwiaty i kwiatuszki. Gazy i georgetty wykazują bardzo wielkie i fantazyjne wzory i są używane głównie na suknie wieczorowe.

Bardzo dużo widzi się kompletów polegających na sukni wzorzystej uzupełnionej płaszczem z gładkiego materiału (z lekkiej wełny lub jedwabiu) w kolorze granatowym lub czarnym, podbitym tym samym jedwabiem co suknia. Kombinacja koloru granatowego z czerwonym, beige i bia-

WIOSNA A URODA.

Ze śpiącego życia srogiej zimy wchodzimy nareszcie w rozświeconione dni upojenia wiosennego. Ale one niosą prócz pulsującego życia i pewne momenty, ryjące się ujemnie na cerze i włosach. Skóra bowiem twarzy, szyi i gorsu, poddawana często działaniu promieni pozafioletkowych, starzeje się przedwcześnie a ciepło potęguje zmiany łojotokowe głowy. Narastaniu naskórka zapobiega się częstym spłukiwaniem twarzy gorącą wodą i myciem otrybkami migdałowymi Dra Lustra. U osób z tłustą cerą nietylko odtłuszcza proszek marmurowy „Miraculum“, ale czyni ją soczystą. Nie szczędzić roślinnego pudru egzotycznego Dra Lustra, celem ochrony przed słońcem, zwłaszcza podczas wycieczek. Tworzeniu się kwasów tłuszczowych na skórze głowy zapobiega się jedynie — częstym myciem Shampoorem Dra Lustra. Dr. Z. B.

Wzorzysta suknia z crêpe-de-chiny w kolorach czerwonym i beige.

Suknia z falbankami z jedwabiu granatowego w dyskretny wzór.

Bardzo oryginalny kapelusz w kształcie tyary.

łym jest bardzo chętnie noszona. Częstokroć kapelusz nosi również opaskę z wzorzystej tkaniny, z której jest suknia.

Suknie wieczorowe są ogromnie fantazyjne. Z gazy malowanej w wielkie kwiaty, wykazują jeszcze więcej oryginalności niż suknie w karnawale. Mają bardzo wysoko umieszczony stan, prawie bez wyjątku paski spięte brylantową klamrą i długie treny włączące się dosłownie po ziemi.

Także płaszcze wieczorowe mają nieraz kwieciste wzory, które są jednak po większej części haftowane.

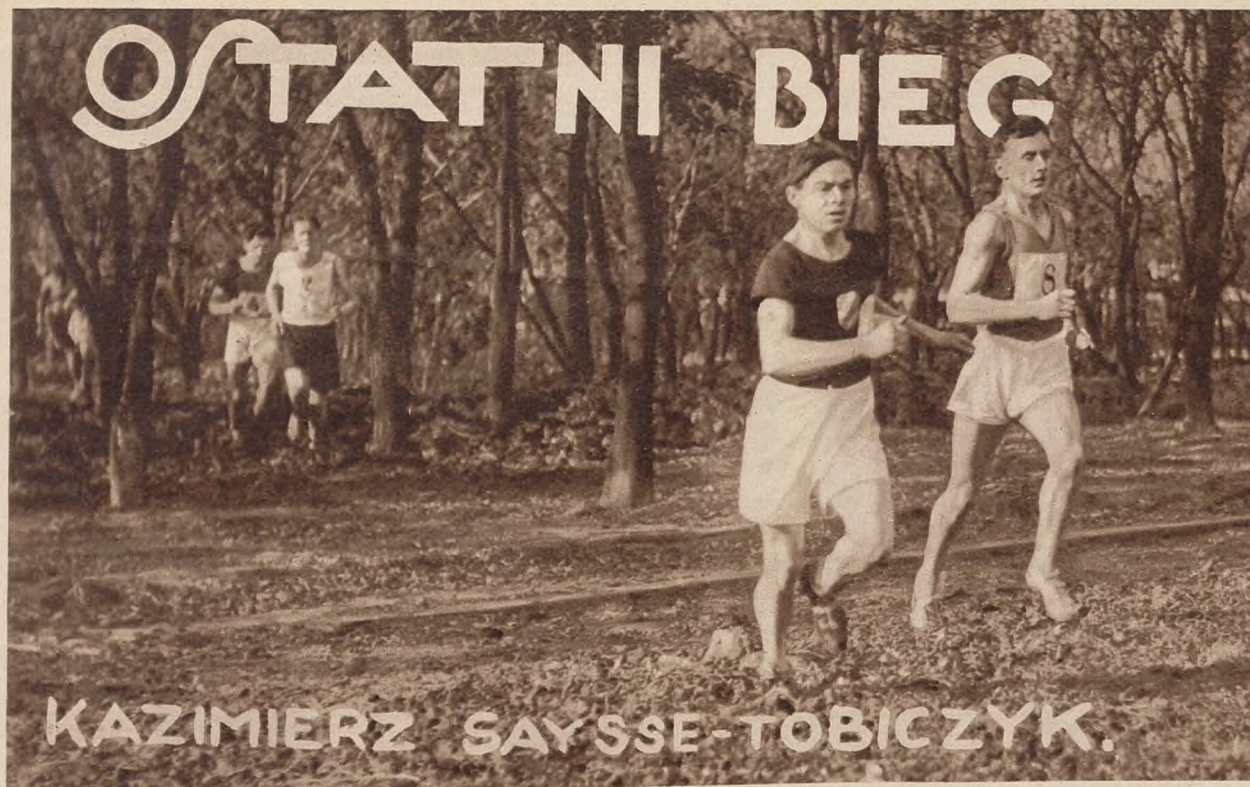
Jeśli dodamy jeszcze do tego wzorzyste żakietki noszone do gładkich spódniczek, również wzorzyste szaliki i torebki a nawet bieliznę, musimy uznać, że moda wiosenna jest pod znakiem kwiatka.

Jola.

Bardzo ładna kombinacja jedwabiu w groszki z materiałem gładkim.

Było mi wszystko jedno. Niech sobie myślą, co chcą.

Nie mam najmniejszych szans?

Phi! — da się widzieć!

Trening szedł mi nieźle. Czułem się w formie niegorszej, niż kiedyś przed siedmiu laty. Byle mi tylko dopisało serce w rozstrzygającej chwili na finishu, a wszystko będzie dobrze.

— Musi być wszystko dobrze! — powtarzałem sobie z zawziętym uporem.

Na tydzień przed terminem okrężnego biegu zjawiała się u mnie stara sportowa gwardja w pełnym składzie — Nidowicz, Prut i Waygiert.

„Wielki Mag Włóczęgów“ przywitał mnie potokiem misternie dobranych, błyskotliwych słówek. Poprostu wściekł się.

— Głupi, stary osłe — ile masz lat!?

— Czterdzieści.

— I trzy! — sapnął z pasją. Czterdzieści trzy!

— Cóż z tego? A choćby nawet — ?

Prut chrząknął znacząco.

— No, wiesz — cprawda pomysł nieszczególny. Poważny sportsmen, jak ty, nie powinien dyskredytować swojego prestiżu takim błazeństwem. Ośmieszysz się i tyle. Po co?

— Tak sądzicie? Dziękuję wam za radę. Mam nadzieję jednak, że ostatecznie stare moje kości pokażą jeszcze, jak należy niemi obracać w stawach. Zawczesne egzekwie, kochani chłopcy. Poczekajcie trochę.

— Zwarjował! — jęknął Mag, rzucając się z wściekłością w pierwszy lepszy fotel przy drzwiach, w narzutce, rękawiczkach i sportowej czapce. Zapomniał się rozebrać. Rozkraczywszy nogi bębnił przez chwilę laską po trzewikach.

— Wiesz co, Łach?...

— No, słucham —

Obrzucił mnie przeciągłym, wymownym spojrzeniem od stóp do głów.

— Hm, trudno. Gotów jestem przyznać ci nawet rację. Nie masz czterdziestu trzech lat. Jesteś młodszy, bezsprzecznie młodszy. Metryka? — idjotyzm. Zgodzę się na twoje trzydzieści ośm — siedm — sześć... All right. Ukradłeś lata Panu Bogu. Chłop, jak dąb, zbudowany niezem półbóg grecki, kondycja fizyczna pod każdym względem świetna — możesz zapędzić w kozi róg każdego młodego żółtodziuba w dziesiątkach innych sportów. Turystyka, narty, bob, automobilizm, hippika, tyżwiarstwo, football, nawet boks — co chcesz. Wszystko inne, tylko nie bieg. Nie bieg, człowieku — skandował desperacko. Tu niepomocze nic. Rutyna psu na buty. Serce i nic więcej.

— Gada, jak z nut — przytwardził flegmatycznie Waygiert.

Nidowicz westchnął i począł zpowrotem obrabiać laską trzewik.

— Pomyśl, Łach — odezwał się tonem perswazji trzeci luminarz Klubu. Ty — rozsądny człowiek, stary, wytrawny sportsmen, niepokonany mistrz, miałbyś narażać dobre swoje imię dla głupstwa, fanaberji, niepojętej jakiejś, dziecinnej fantazji — ? I w jakim celu? Nonsens!

Słuchałem w milczeniu miażdżącej filipiki moich przyjaciół. I uśmiechałem się.

— No, więc?... — warknął Stefan, doprowadzony do ostatniej pasji. Dasz chyba pokój, nie?...

Wzruszyłem ramionami.

— Być może, macie rację. Rada wasza jednak nieco spóźniona. Nie byłym sportsmenem, gdybym się teraz cofnął. Nie zwykłem rejterować przed zaczęciem walki. Kompromitacja byłaby kompletna, przyznacie sami. Startuję w niedzielę i muszę przyjąć do mety w honorowym czasie. Nie walczę o mistrzostwo, lecz o swoją klasę. O swoją dobrą klasę, zrozumiano? Bieg — wygram...

— Absurd! Bajka.

— Bajka? Ha, cóż robić! — zaśmiałem się pogodnie. Jestem właśnie w passie realizacji najdziwniejszych bajek...

....przed jakąś willą tonącą wśród klombów złotych margerit.

Nazajutrz miałem zły dzień. Z optymizmu wpadłem w krańcową depresję moralną.

Począłem nawet przyznawać pocichu zupełną rację moim przyjaciółom. Lepiej się cofnąć, póki czas, niż robić z siebie widowisko.

Ze szczytów nieba stoczyłem się nagle w najgłębszą otchłań piekła.

O świcie, przed stadionem spotkałem Welisza. Widocznie czekał na mnie.

— Gniewa się pan jeszcze? — zapytał uprzejmie, z rozbijającą miną. Nie miałem zamiaru dokuczyć panu. Gadałem tak umyślnie, pan wie... głupia zażdrość! Nie więcej. Zachowałem się okropnie śmiesznie i nietaktownie. Czy mi pan wybacza?

Dałem się zwieść, jak sztubak.

— Głupstwo! Zapomniałem o całym zajściu. Niema o czym mówić.

Podąłem mu rękę.

Po twarzy Welisza przemknął zwycięski uśmiech.

— Spadł mi ciężar z serca! Dziękuję. Wie pan co? Urządzmy dziś trening w terenie. Razem — wypalił jednym tchem. Cóż, zgoda?

— Zgoda. Za chwilę możemy wyruszyć — odparłem bez namysłu.

W dziesięć minut później wybiegliśmy w kostjumach z bramy poza stadion, w otwarte pola.

Dzień był wymarzony.

Po kwietnych polach snuły się leniwie ranne mgły. W promieniach wiosennego słońca mieniły się tysiącem migotliwych blasków opale rosy. W błękitnem przestworzu dźwięczał radosnym, triumfalnym hymnem rozkoszny świergot ptactwa.

Pierwszy etap drogi prowadził Welisz.

Szedł spokojnym tempem, miękko, sprężysto, w doskonałej formie. Okiem fachowca oceniłem z miejsca jego wysoką klasę. Po tysiącu metrów musiałem w duchu przyznać, że świetna kondycja śnieżnego „patałacha“ mogła poważnie dawać do myślenia najlepszym asom biegu. Jego długie mięśnie lekkoatlety grały rytmicznie pod spaloną słońcem, brązową skórą z precyzją automatu.

Trzymając się tuż zanim w niewielkim dystansie, przebiegłem pierwszy etap. Powiększywszy chyżość chciałem go minąć i prowadzić dalej bieg w tem samym tempie.

„Żółtodziób“ jednak zawziął się.

Z niepojętym dla mnie, nagłym uporem nie dawał się wyprzedzić, przyspieszając kroku za każdą moją próbą zmiany miejsca.

Trening powoli zmieniał się w prawdziwą, ostrą rozgrywkę. Od połowy trasy Welisz parł naprzód w finishowym tempie dwustuyardówki. Gdy próbowałem zbliżyć się do niego, odwracał kn mnie twarz i niedwuznacznie szydził z mych wysiłków.

Wyprowadziło mnie to z równowagi. Zamiast spokojnie trzymać się swej normy, biegłem coraz to szybciej.

— Chce mi widocznie pokazać co umie! — kombinowałem. Tem tempem nie ubiegnie ani dwustu metrów. Wytrzymam!

Minęło jednak dwieście, potem trzysta metrów, a Welisz gnał bez przerwy z tasmą chyżością, jakby trenował krótkodystansówkę.

Gra wreszcie stawała się jasną.

Pojąłem w jakim celu ukartował sobie ten dziwny trening. Chciał mi udowodnić, że jego młodość góruje o niebo nad mą rutyną i wprawą biegacza z klasy seniorów.

I — udało mu się.

Po pewnej chwili poczęło mi zwolna braknąć tchu.

Odległość rosła między nami.

Przebiegłem jeszcze kilkadziesiąt kroków.

Coraz to wolniej —

U zakrętu drogi, przed jakąś willą tonącą wśród klombów złotych margerit, Welisz raz jeszcze obejrzał się za mną i skreślił w ogród.

W zamglonych zmęczeniem, wpółosłepłych oczach mignął mi zarys jego bladej twarzy i zły, zawzięty, nienawistny uśmiech.

Zwyciężył.

Zawróciłem powoli ku miastu.

(Ciąg dalszy nastąpi)

POGRZEB AMBASADORA HERRICKA.

Związane ze śmiercią ambasadora St. Zjedn. w Paryżu T. Herricka uroczystości pogrzebowe w Paryżu zamieniły się w manifestację wdzięczności Francji swej zamorskiej sojusznice za pomoc w wojnie światowej. Kondukt pogrzebowy, prowadzący zwłoki z ambasady do kościoła amerykańskiego w Paryżu, był jednym z najwspanialszych. Keystone View — London.

USTĄPIENIE LORDA BALFOURA.

Jeden z najwybitniejszych polityków współczesnej Anglii — b. premier lord Balfour — postanowił z powodu podeszłego wieku usunąć się z areny publicznej.

Atlantic Photo — Berlin.

Grób Bolesława Śmiałego w Ossjaku (Karyntja). Ks. Wawrzyniec Franta proboszcz w Ossjaku, gdzie znajduje się grób króla polskiego Bolesława Śmiałego, zwraca uwagę społeczeństwa polskiego na zaniedbanie tej pamiątki i wzywa do składek, które tutaj naszym Czytelnikom zalecamy. Ks. W. Franta.

Spotkanie Mussoliniego z Chamberlainem. Niezapowiedziane spotkanie się dyktatora Italii z kierownikiem wielobrytyjskiej polityki zagranicznej we Florencji wywołało w świecie politycznym ogromne wrażenie, jako objaw ścisłego porozumienia pomiędzy oboma państwami. Agende Trampus — Paris.

Uroczystości ku czci Joanny d'Arc. Już w najbliższym czasie rozpoczną się we Francji uroczystości ku czci 500-letniego jubileuszu pamiętnego czynu bohaterskiego, dokonanego przez Dziewicę Orleańską. Wybitna aktorka p. Zuzanna Molitor ma podczas pochodów odtwarzać postać św. Heroiny.

Przedwyborcza agitacja Lloyd Georg'a. Niemordowany przywódca angielskich liberałów bierze ogromnie czynny udział osobisty w akcji przed wyborami do parlamentu, codziennie kilkakrotnie przemawiając na zebraniach przedwyborczych, przyczem mikrofon roznosi słowa jego po całym kraju. Service General de la Presse — Paris.

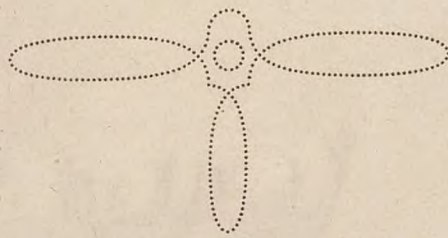
Komisarz bolszewicki Litwinow w Warszawie. Obecny kierownik sowieckiej polityki zagranicznej p. Litwinow (1), przejeżdżając do Genewy zatrzymał się wraz z małżonką (2) na dworcu głównym w Warszawie, witany tam przez pp. min. Ręplę Patka (3), szefa protokołu dypl. hr. Romera (4), attaché wojsk. Kleczkę (5) i radcę min. Jankowskiego. Ag. fot. „Światowida” na płytach kraj. „Alfa”.

NOWOŚCI EKRANU.

Ramon Novarro w filmie „Księżę awanturników”. Metro Goldwyn Mayer.

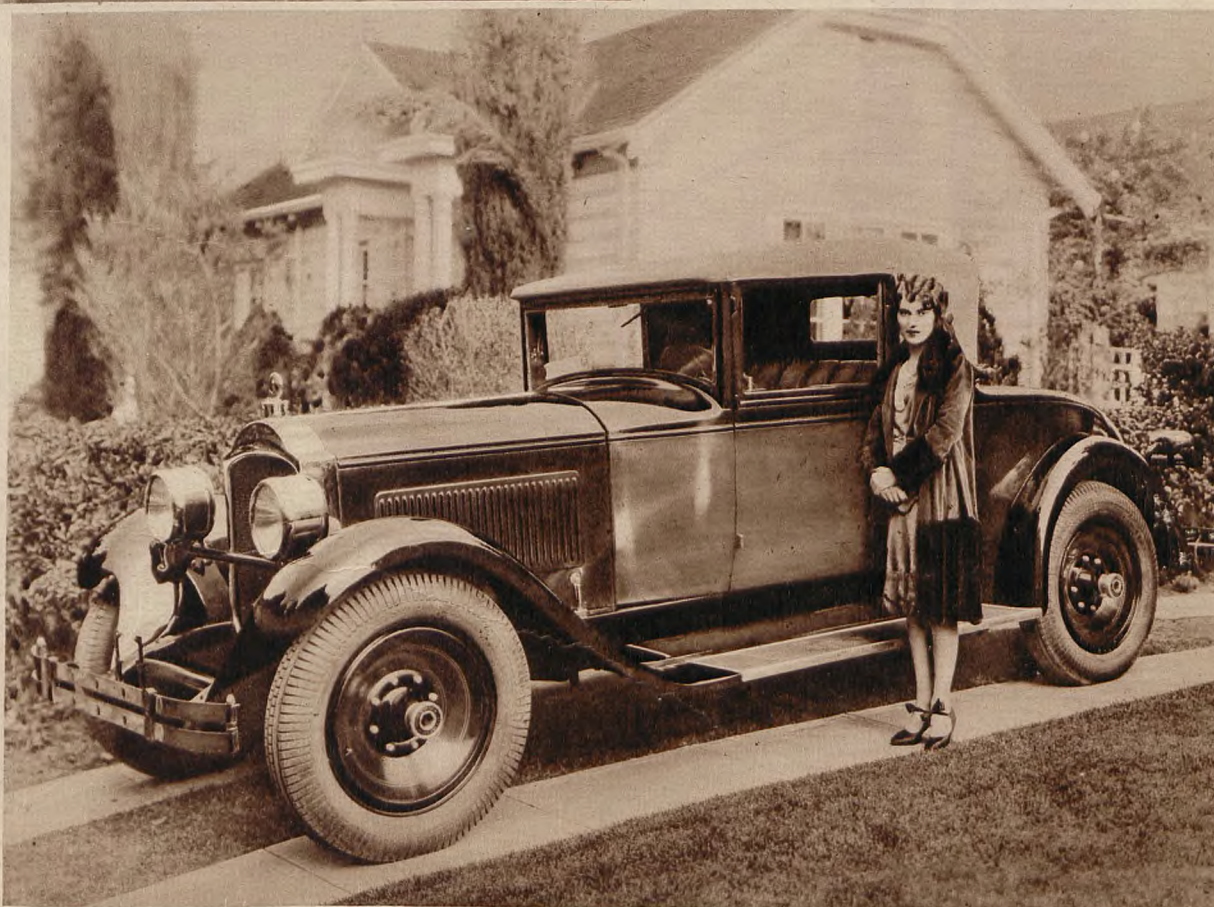
Na prawo:
Anita Page w kostjumie kąpielowym. Metro Goldwyn Mayer.

Na prawo:
Dita Parlo w filmie „Pieśń więźnia”.
Manuel Frères.

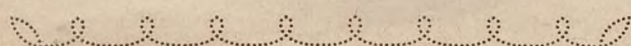

Marcella Albani jako faworyta sultańska w filmie
„Tajemnice Wschodu”. C. Fuerst — Wien.

Fay Wray przy swoim nowym samochodzie.

Paramount.

WDZIĘK PIERWSZEJ WIOSNY.

1. Wychylają się z ziemi pierwsze trawy — gałęzie drzew — zdobią się pierwszą zielenią.

5

2. Na powierzchni rzeczek i strumyków wiejskich próbują kaczki pierwszych wiosennych spacerów.

6. Nieopisany urok przedstawiają wiosennym słońcem odmłodzone drzewa na tle starej architektury.

6

5. Najwięcej radują się wiosną dzieci, mogące teraz bawić się nie w ciasnych izbach, ale na wolnym powietrzu.

7

7. Każda pogodna niedziela w tym okresie, to szczęście dla pracujących ciężko przez cały tydzień dziewcząt, mogących teraz użyć wiosennej przechadzki.

3

FOT. C. LOHMANN —
BLANKENESE.

3. Gdy słońce jaśniej zaświeci, na świeże trawy leśne kładą się pierwsze cienie, rzucane przez drzewa.

9

9. Obraz spokojnej sielanki, którą oglądać można tylko, gdy promienie słońca jeszcze tagodnie i lekko świecą.

8. Miłym jest widok przyrody w czasie pierwszej wiosny, ale jeszcze miłszy, i weselszy widok człowieka, stojącego u wrót wiosny swego życia.

8

10

10. Już zwyciężyła ostatecznie wiosna, już świeżą zielenią i kwieciami zdobi cały krajobraz.

4

4. Jak orzeźwiająca jest przechadzka wczesnym porankiem w ogrodzie podmiejskiej willi.

11

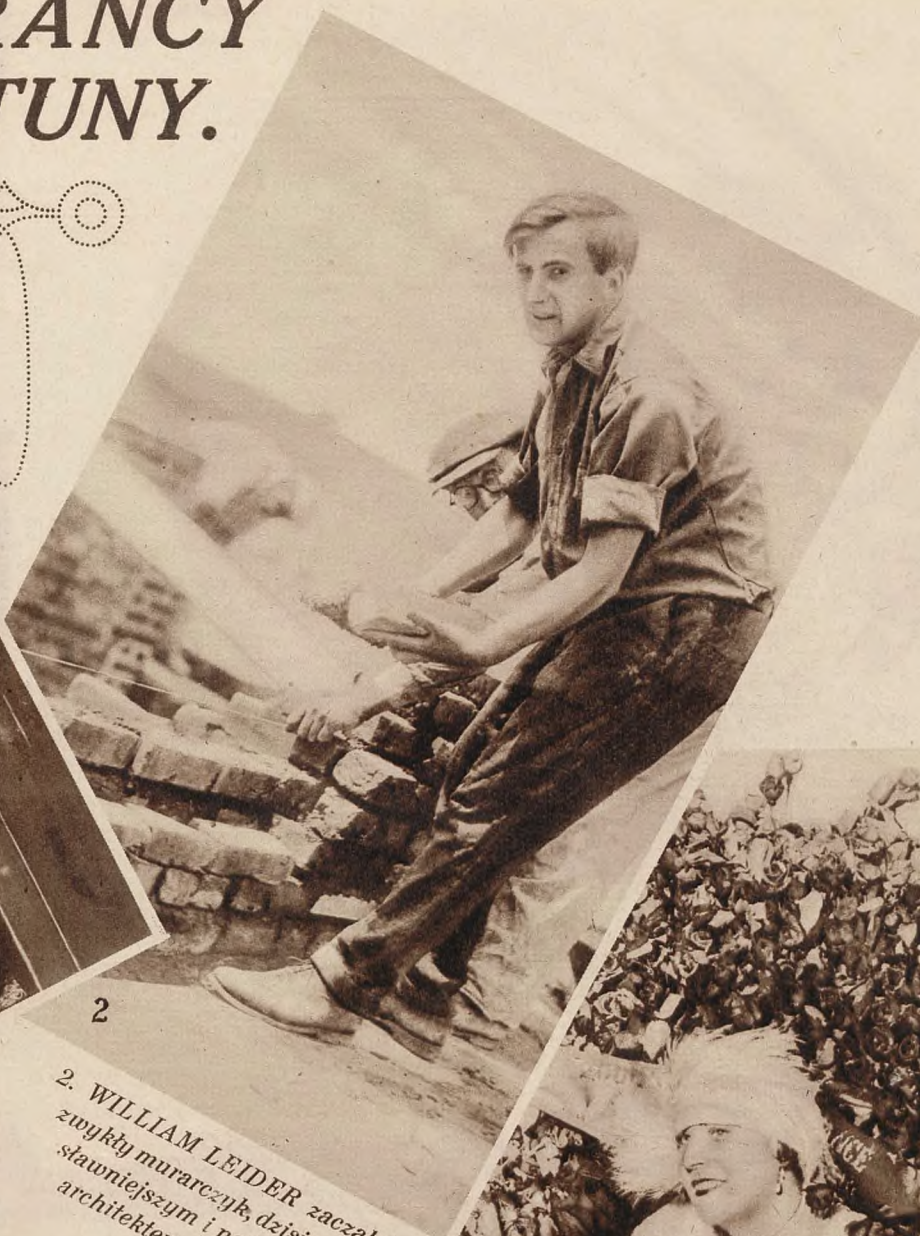
11. Nawet woda wielkich rzek przybiera w tych dniach jakiś odrębny kolor, tchnący łagodnym spokojem.

WYBRAŃCY FORTUNY.

1. ANATOL JOSEPHO, wynalazca automatycznego aparatu fotograficznego, dorobił się na tym pomysle milionów.

2. WILLIAM LEIDER zaczął jako zwykły murarezyk, dzisiaj jest najslawniejszym i najlepiej płatnym architektem amerykańskim.

3. MORRIS HORNFELD zarabiał z trudem na życie jako tragarz, aż odkryto w nim cudowny głos tenorowy i dzisiaj ma w New Yorku sławę i bogactwo.

4. ANNE NICHOLS jednym dramatem „Róża irlandzka”, granym niezliczoną ilość razy w Ameryce i Europie, zarobiła „tylko” 2 miliony dolarów.

5. E. AUSTIN był zwykłym szoferem, pewnego razu jednak skomponował marsz „John Ericsson”, dedykował go szwedzkiemu następcy tronu i dzisiaj zbiera złoto za swoje kompozycje.

6. FREDERIC ALMY, jako cowboy, ożenił się z córką swego szefa i po nim odziedziczył miliony dolarów.

FOT. WILLI RUGE — BERLIN.

FRANKO-BRYTYJSKA PRZYJAŻŃ.

W 25-lecie porozumienia francusko-angielskiego, stanowiącego jedną z najważniejszych osi dzisiejszej polityki europejskiej, odbyły się w Cannes na Riwierze francuskiej uroczystości przed pomnikiem twórcy tego porozumienia, króla angielskiego Edwarda VII., poprzednika obecnie panującego kr. Jerzego V.

Agence Trampus — Paris.

WOJOWNICZY LILIPUT.

Najmniejsze państwo europejskie, miniaturowa republika Andora, wciśnięta w Pireneje hiszpańskie, popadła w konflikt z monarchją Alfonsa XIII. i zmobilizowała na wszelki wypadek całą swoją „armię“, liczącą aż... 40 ludzi. — Zatareg ten napewno jednak nie skończy się krwawą wojną...

New York Times — Berlin.

Królowa rumuńska w Madrycie. Królowa-wdowa Marja (x), odznaczająca się wielkim zamiłowaniem do podróży (nie zawahała się swego czasu nawet przed wyprawą amerykańską), przybyła z kilkotygodniową wizytą na dwór hiszpański w Madrycie, witana na dworcu przez króla Alfonsa XIII. (xx).

Service General de la Presse — Paris.

Kontrola nad przemysłem wojennym. Mimo bardzo nikłych dotychczasowych wyników, Międzynarodowa Komisja Rozbrojeniowa przy Lidze Narodów w Genewie zebrała się znowu na narady w sprawie ograniczeń przemysłu wojennego.

Presse Ph., Berlin.

Śmierć najstarszego fabrykanta samochodów w Niemczech. Sędziwy dr. Karol Benz, który pierwszy rozpoczął w Niemczech fabrykowanie samochodów, zmarł w tych dniach w Berlinie.

Atlantic, Berlin.

Dymisja ks. Seipla. Wytrawny kierownik polityki małej republiki austriackiej, kanclerz prałat Seipel niespodziewanie podał się do dymisji, głównie skutkiem wewnętrznych trudności.

R. Sennecke, Berlin.

KOŁNIERZ ERCO

w jakości i fasonie niedościgniony

Do nabycia

198

w pierwszorzędnym magazynach

NA DYWANY PERSKIE i KILIMKI

RĘCZNEJ ROBOTY — WZORY I MATERJAŁY DOBOROWE — POLECA:

108

„SMYRNAPERS”

GODZISZEWSKA

KRAKÓW — PIJARSKA 5.

RO/ITA FORBES

CZŁOWIEK O ŻÓŁTYCH OCZACH

ILUSTROWAŁ ALFR. ŽMUDA.

A więc... musiało być w tem wszystkim coś podejrzanego — jakaś zasadzka. Toteż z energią odepchnęła gospodarza, który stał jej na drodze i szarpnęła drzwiami. Były zamknięte naглуcho.

„Proszę otworzyć!” — rozkazała Arabowi — „Muszę zapłacić za dorożkę!” Pod tym niewinnym pretekstem — myślała sobie Joanna — wydobędę się łatwo na ulicę.

„Madame”, — odparł gospodarz — „proszę się nie trudzić. Już załatwione. Wliczę to pani potem do rachunku”...

To oświadczenie starego Araba wypowiedziane tonem i stylem używanym we wszystkich hotelach uspokoiło dziewczynę. Cofnęła się od drzwi i dała się poprowadzić Arabowi przez jakieś schodki na górę. Minęli po drodze kilka drzwi zamkniętych szczelnie, z poza których nie dochodził żaden odgłos i weszli na trzecie pięterko.

W tej chwili jakiś stłumiony krzyk przedarł powietrze.

Wszystkie obawy i podejrzenia Joanny odżyły na nowo. Jakże była nieostrożna! Zaciśnęła ręce na chwiejnej balustradzie, która odgradzała schody, zbladła i zwróciła się do Araba stanowczym głosem:

„Nie będę tu mieszkać. Proszę sprowadzić mnie na dół, a ja zapłacę dług za dorożkę”.

I nie czekając na odpowiedź wykreśliła się na pięcie i poczęła zbiegać wdół po stromych stopniach. Lecz zaraz na pierwszym skřęcie zastąpili jej drogę trzej arabscy służący, którzy ciągnęli na górę jej bagaż. Zabarykowali sobą przejście i Joanna stanęła niezdecydowana. Stary Arab zbiegł za nią i poczęł tłumaczyć jej, że tu będzie jej bardzo dobrze, że ten krzyk, który słyszała, to krzyk jego córki. Biedaczka, woła czasem przez sen. Pani będzie łaskawa wybaczyć.

Ale dziewczyna nie wierzyła jego słowom. Była już teraz pewną, że „wpadła na całego” i postanowiła za wszelką cenę wydostać się z tej podejrzanego spelunki.

W jednym mgnieniu oka uprzytomniła sobie sytuację. Czy miała wyjąć broń i dać ognia do tych trzech drabów? Ciasnota schodów nie pozwalała na to. A zresztą z tyłu stał gospodarz, który mógł ją obezwładnić. Kto wie, czy na dole niema jeszcze jakich jego pomocników? Czy znajdzie drogę do drzwi? A jak sobie da radę z ich otwarciem? Nie, chwila nie była stosowna do użycia siły. Należało poczekać.

Wyprostowała się, przybrała maskę obojętności i z wyrozumiałym uśmiechem wysłuchiwała tłumaczeń Araba, który gwałcił się w pas i przepraszał ją stokrotnie za niespodziewane hałasy. Arab poprowadził ją na ostatnie pięterko i otworzył przed nią drzwi pokoju obszernego, urządzonego starannie, a nawet miło. Pokój miał dwa okna, które wychodziły na wewnętrzny dziedziniec domu. W jednym rogu pokoju znajdował się niski szezlong pokryty wygodnym materacem, pociągniętym kretonem. Jako pokrycie służyło kolorowe prześcieradło zszyte z jaskrawo czerwonych i żółtych pasków, w głowach szezlongu znajdowały się skórzane poduszki. Na krześle w drugim kącie stała prosta mosiężna miednica, obok dzbanek i podstawka, w której leżało zapomniane przez poprzedniego lokatora mydło liljowe. Pozatem pokój był pusty — zdo-

biły go tylko rozesłane na podłodze dywany. Jeden dywan zwieszał się ze ściany po stronie łóżka.

Stary Arab zapytał się jej, czy będzie co jadła i rozkazał przynieść słuzącemu śniadanie. Dwaj silni słuzący ustawili zakurzone walizki Joanny. Dziewczyna rzuciła się na materac, podczas gdy Arab stojący u drzwi opowiadał rozwlekłe o swych kłopotach rodzinnych, cudzoziemcach i tysiącu innych rzeczach. Joanna nie słuchała jego monotonna wywodów — mózg jej pracował nad planem ucieczki, jeśliby zaszła tego potrzeba. Była przeświadczona, że jednak za tem wszystkim kryje się coś niejasnego.

Tymczasem słuzący zjawili się ze śniadaniem składającym się z okrągłych ciast, daktyli, oliwek i innych bakalij. Obok na mosiężnej tacy ustawione były dwie filiżanki bez uszek i duży imbryk kawy.

„Jeżeli chcą mnie otruć” — myślała Joanna — „to prawdopodobnie zatruli płyn”. To też gdy gospodarz podał jej filiżankę, do której nalał kawy i powiedział sakramentalne „zdrowia i dobrego apetytu”, nalała szybko kawy do drugiej filiżanki i wyciągnawszy ją w stronę Araba zawołała po arabsku: „Proszę pić ze mną i niech przyjaźń będzie między nami!”

Prawdopodobnie stary Arab przejrzał co miała na myśli, albowiem wypróżnił filiżankę jednym haustem, przegryzł ciastkiem i usunął się z pokoju wśród ukłonnów, życząc gościowi „długiego snu pod skrzydłami jej opiekuńczego anioła”.

Joanna nadśluchiwała cichych odgłosów kroków zstępujących po schodach. Gdy zamarło ostatnie skrzypnięcie i zupełna cisza zaległa w białomalowanym pokoju wysłanym dywanami, podeszła ostrożnie do drzwi i pociśnęła lekko klamkę.

Drzwi jednak nie rozwarły się — były zamknięte od zewnątrz. Serce zamarło w Joannie. A więc przecucia nie myliły ją. Powróciła jednak na swój szezlong, wypila przyniesioną kawę i zjadła z apetytem wszystkie ciastka. Należało być ostrożnym i przygotować się na wszystko.

Prawdopodobnie zbiry te miały ochotę ogra bić ją z pieniędzy. To też zanim ułożyła się do snu, opatrzyła rewolwer, który miał pełny magazyn i wsunęła go pod skózaną poduszkę. Oczywiście nie mogła usnąć i zapadała na krótkie chwile w niespokojną drzemkę. Chwilami otwierała oczy i starała się myśleć o rzeczach pogodnych i wesołych, krzepiąc się nadzieją, że z nadjeściem poranka wszystko się wyjaśni. Powoli myśli jej zaczęły rozbiegać się coraz to bardziej, mieszać się, przerywać...

„Niema się czego lękać” — snuło się po głowie Joanny w lekkim otumanieniu sennem. — „Arabowie miejscy to wielcy tchórze i łatwo ich zastraszyć byle czem”. Tak usnęła z dłońią zaciśniętą na rękojeści rewolweru.

Obudziło ją słońce świejące prosto w twarz. Przez chwilę nie mogła się zorientować, gdzie się właściwie znajduje: przetarła oczy i rozglądała się po nieznanym otoczeniu. Powoli wracała jej pamięć poprzednich wypadków i równocześnie z tem fala trwogi i niepokoju zalała jej serce. Instynktownie sięgnęła ręką pod poduszkę, ażeby namacać chłodną stal broni, ale nie znalazła jej. Odrzuciła precz poduszkę, zaczęła szukać rozpaczliwie, przetrząsnęła materac,

koce, — ale napróżno. Rewolwer ukradł jej ktoś w czasie snu — ktoś, kto miał zwinność i bezszelestne stąpanie kota.

Usta Joanny zaciśnęły się twardo. Była zła, zła przede wszystkim na siebie, — ale musiała stwierdzić, że jest bezbronna. Powolnym krokiem podeszła do drzwi. Nie miało sensu zwlekanie i czekanie na to, co się zdarzy. Lepiej spojrzeć niebezpieczeństwu prosto w oczy i dowiedzieć się wszystkiego, nawet rzeczy najgorszych. Zdecydowała się walić w deski drzwi, krzyczeć, dopóki ktoś nie wejdzie. Po pierwszym jednak uderzeniu drzwi się otworzyły i stanął w nich olbrzymi Nubijczyk z szerokim uśmiechem na twarzy.

Rys. A. Žmuda.

...stanął w nich olbrzymi Nubijczyk z szerokim uśmiechem na twarzy.

Joanna chciała przejść obok niego, lecz on z niezmałym spokojem zabarykadował jej przejście. Trudno było marzyć nawet o odepchnięciu tej muskularnej bryły. Wobec tego dziewczyna zmieniła taktykę i zapytała się zupełnie spokojnym głosem, gdzie jest gospodarz domu. Nubijczyk uśmiechnął się i zaczął coś tłumaczyć w niezrozumiałej dla niej mieszaninie kilku języków i dialektów.

Wkońcu wytlumaczył Joannie na migi,

że zaraz podadzą jej posiłek. I rzeczywiście po chwili wszedł do pokoju słuzący Arab, rozścielił na podłodze matę i postawił na niej półmisek z kilkoma jajami, pływającymi w oliwie. Tymczasem Joanna zmiarkowała, że okna pokoju mieszczą się zbyt wysoko, to też najobojętniejszym pod słońcem tonem powiedziała: „Przynieść mi stół i krzesło, — nie przywykłam do siedzenia na ziemi”.

Nubijczyk nie domyślał się ukrytej myśli Joanny i widocznie zlitował się nad więźniem, albowiem rozkazał słudze, ażeby poszukał żądanych przedmiotów. Po chwili zjawił się sam gospodarz w przydeptanych żółtych pantoflach, Joanna zaczęła od gróźb, potem przeszła do obietnic, ale choć oczy Araba zaśniły się pożądlivością na wzmiankę o dużym okupie, jeżeli ją stąd wypuści, rozkładał bezradnie ręce i powtarzał w kółko: „Ana ma n'araf — nic nie wiem”. Dziewczyna zrozumiała, że przekonanie tego hultaja jest zupełnie niemożliwe. Był on narzędziem w czyichś rękach, wykonywał ślepo czyjeś zlecenie. Wobec tego siadła w wyplatanej krześle, które jej przyniesiono, przysunęła kulawy stół i zajęła się konsumowaniem przysmaków w oliwie. Nubijczyk zniknął z pokoju i zamknął drzwi za sobą.

Po upływie kilku chwil Joanna przystąpiła do działania. Korzystając z ciszy panującej za drzwiami, przyciągnęła stół pod okno, postawiła na nim krzesło i ostrożnie wspięła się na podwyższenie. Stojąc na czubkach palców uchwyciła się wnętrza okna i zobaczyła mały, zamknięty murem dziedziniec, na który wychodził szereg sklepionych okien, podobnych do okien ich pokoju. (C. d. n.)

ULICZNI ŚPIEWACY W PARYŻU. STRASZNA KATASTROFA LOTNICZA.

Miły obrazek: na bulwarze paryskim, szczególnie gdzieś w okolicy pl. Republiki, „poeta” i „śpiewak” zarazem, często przy akompaniamencie harmonijki lub cytry, odśpiewuje swoje piosenki. Wnet gromadzą się wkoło niego ludzie i za tanie pieniądze kupują odbitki tekstu i nut. Niestety, obrazek ten przechodzi już do historii Paryża. Prefekt Policji zakazał takich koncertów ze względu na ruch uliczny. Atlantic Photo — Berlin.

Najstraszniejsza z dotychczasowych katastrof lotniczych wydarzyła się w tych dniach w Newark (Ameryka). Wielki aparat Forda, przewożący znacznie większą liczbę pasażerów, odbywających dla przyjemności wycieczkę lotniczą, musiał w ciągu lotu lądować i uderzył całą siłą w stojący na stacji pociąg towarowy. Ociekle krwią szczątki aparatu wraz z gruzami wozów kolejowych przedstawiały straszny widok. R. Sennecke — Berlin.

Skandal w francuskim świecie automobilowym. P. Viollette Morris, głośna automobilistka francuska wytoczyła proces Związkowi Automobilistów, który wykluczył ją ze swego grona za... noszenie czysto męskiego kostiumu sportowego. Atlantic Photo — Berlin.

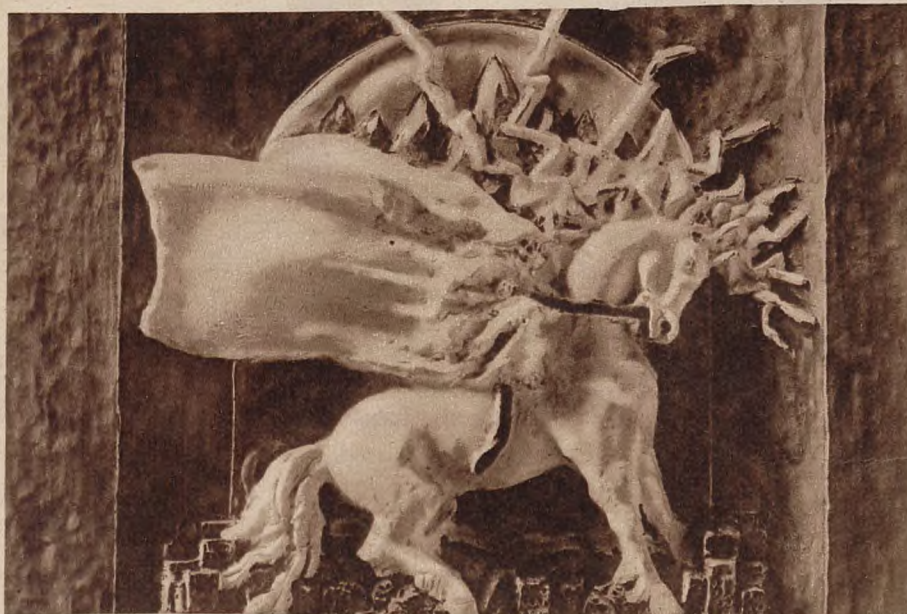
Chińska gwiazda filmowa aktorką. Słynna chińska artystka filmowa Anna May Wong przeżyła się w ostatnich czasach do teatru i z ogromnym powodzeniem gra w Londynie rolę Chang-Hi-Tang w głośnym „Kole kredowym” Klabunda. Atlantic Photo — Berlin.

Śpiewak artystą filmowym. Rozgłośny italsko-amerykański śpiewak Titta Ruffo zaangażowany został przez pewną wytwórnię filmów do filmu dźwiękowego za gażą 350 tysięcy dolarów rocznie. Atlantic Photo — Berlin.

Wallace pracuje dla filmu. Autor sensacyjnych i u nas ogromną popularnością cieszących się powieści, Edgar Wallace, sam kieruje przerabianiem swoich utworów na dramaty filmowe i siedząc na krześle reżyserskim, przez tubę wydaje aktorom odpowiednie polecenia. Presse Photo — Berlin.

Pomnik dla ofiar alpinistyki. Na szczycie góry Sonnblick ma stanąć pomnik, poświęcony pamięci tych, którzy, wspinając się na szczyty, ponieśli śmierć. Twórcą pomnika jest italski rzeźbiarz Mario Petrucci. Atlantic Photo — Berlin.

Licytacja zębów mamuta. W Londynie odbyła się niezwykła licytacja... olbrzymich zębów mamuta, liczących po kilka tysięcy lat. Największe okazy, wystawione na sprzedaż, ważyły 160 funt. i miały 8 stóp dług. Presse Photo — Berlin.

Przewodniczący
Trybunału Stanu
Leon Supiński.

Członek
Trybunału Stanu
Adolf Suligowski.

Członek Tryb. Stanu
Stanisław Thuguff.

Członek
Trybunału Stanu
Wacław Szumański.

Członek Trybunału Stanu
Tadeusz Tomaszewski.

W kole na prawo:
Członek Trybunału Stanu
Bolesław Bielawski.

Dnia 5 kwietnia b. r. odbyło się w sali Sądu Najwyższego na pl. Krasińskich w Warszawie zaprzysiężenie

TRYBUNAŁ STANU W SPRAWIE B. MINISTRA CZECHOWICZA.

członków Trybunału Stanu, powołanego do wyrokowania w przekazanej mu przez Sejm sprawie b. ministra skarbu p. Czechowicza. Według ustawy Trybunał Stanu składa się obok przewodniczącego, którym jest z urzędu Pierwszy Prezes Sądu Najw., z 12 członków, z których 8 wybiera Sejm, 4 zaś Senat. Podajemy tutaj fotografie Prezesa, oraz członków Trybunału Stanu (za wyjątkiem dr. Oleśnickiego, którego fotografii nie mogliśmy uzyskać). — W środku

ZDJĘCIA
NA PL. KRAJ.
„A L F A.”

Członek Tryb. Stanu
Aleksander Lednicki.

Członek
Trybunału Stanu
gen. broni Lucjan
Żeligowski.

Członek Tryb. Stanu
b. wiceminister
Józef Beck.

Członek
Trybunału Stanu
Antoni Bogucki.

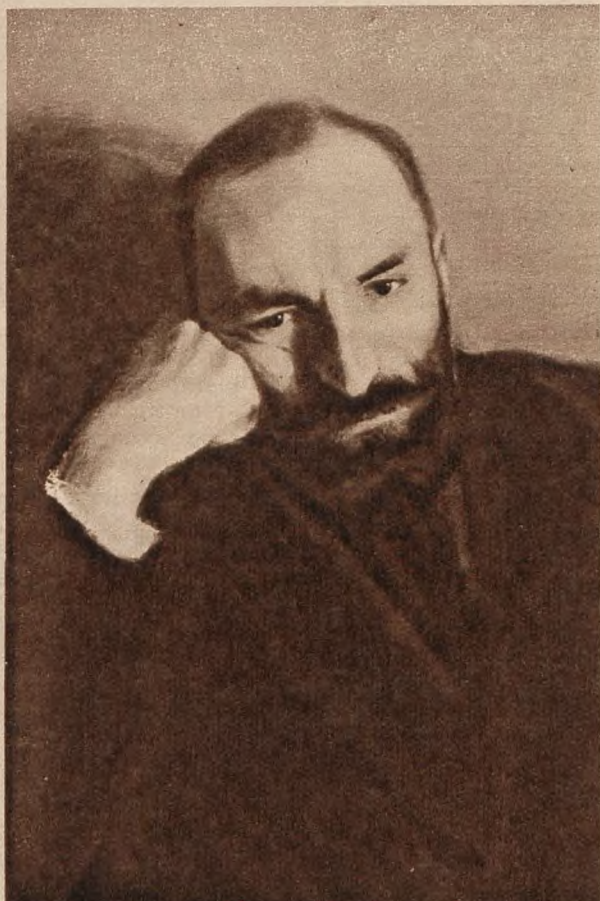

Członek Trybunału Stanu
Aleksander Raczyński.

W kole na lewo:
Członek Trybunału Stanu
Antoni Zubowicz.

reprodukujemy zdjęcie z samego aktu zaprzysiężenia członków Trybunału Stanu przez Prezesa Supińskiego.

Śmierć Manggha. W sędziwym wieku, skołatany życiem zmarł w Krakowie ś. p. Feliks Jasiński, znany powszechnie pod pseudonimem „Manggha”, według tytułu swego bardzo cennego i oryginalnego dzieła o Japonii.

Zmarły był najwybitniejszym w Polsce kolekcjonerem sztuki w wielkim stylu. Obdarzony wrodzonym zmysłem artystycznym, w dziedzinie sztuki gruntownie wykształcony, wszystkie swoje fundusze obracał na zakupywanie dzieł sztuki czystej i stosowanej. W swoim mieszkaniu w Krakowie gromadził obrazy wybitnych przedstawicieli malarstwa polskiego w ostatnich dziesięciokach lat ubiegłego stulecia tak, że zbiory jego w tym zakresie ilością dzieł i ich

wartością do najcenniejszych w Polsce należały. Poza tem rozmiłował się w sztuce japońskiej, szczególnie w drzeworytach tamtejszych, kolekcjonował je z pasją i znowstwem i pod tym także względem zbiory swoje postawił na wysokości, rzec można, kolekcji o światowym znaczeniu. Wszystkiego tego strzegł z wyrzeczeniem się wszelkich osobistych korzyści, jakie mógł ze swoich kolekcji ciągnąć wtedy, gdy za obrazy polskie płacono znaczne sumy, a wyższe może jeszcze za japońskie drzeworyty. Troszczył się o los tego wszystkiego po swojej śmierci, i tak długo niezmordowanie u Rady Miejskiej w Krakowie kołatał, aż przyjęła ona całą tę kolekcję

jako oddział Muzeum Narodowego w Krakowie, na wieczne czasy kolekcji tej dając imię Feliksa Jasińskiego a jego samego mianując dożywotnim tych skarbów kustoszem.

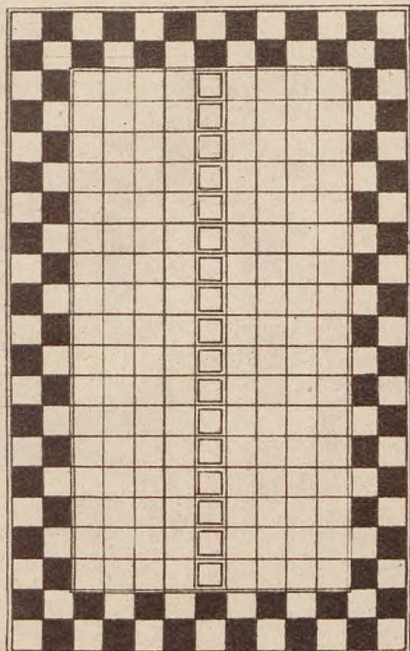
Ma ś. p. Jasiński swoją kartę i jako pisarz, jako estetyk, historyk sztuki. To wspomniany już dziennik z podróży po Japonii, to jego artykuły w niezapomnianym najwytworniejszym polskim piśmie literacko-artystycznym, „Chimerze” warszawskiej, to wreszcie drukowane w pismach codziennych aktualne jego feljetyony.

Czcząc pamięć Zmarłego podajemy tutaj Jego portret, malowany przez St. Wyspiańskiego, oraz fragment zbiorów, które nazwisko Feliksa Jasińskiego przekażą potomności.

Logogryf podwójny

(Ul. Miśław).

W każdą kratkę wpisać należy jedną literę, tak, aby powstało dwie kolumny po 17 pięcioliterowych wyrazów. — Każdy rząd poziomy daje dwa wyrazy odmienne, lecz o jednakowym niżej podanym znaczeniu, oraz ma mieć wspólną literę końcową pierwszego i początkową drugiego wyrazu.

Znaczenie wyrazów:

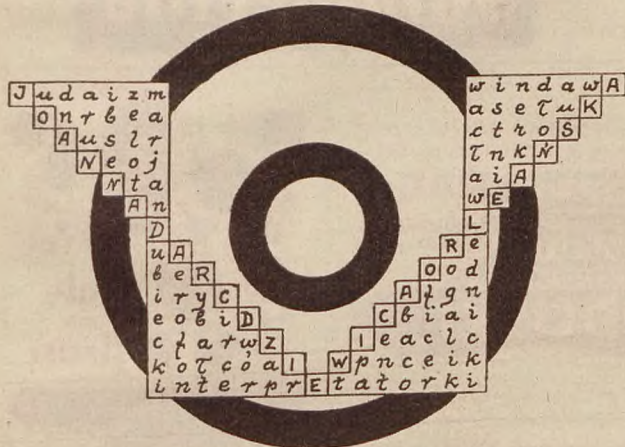
1. Imię męskie; 2. Miasto w Wileńskim; 3. Rzeka we Francji (dopływ zat. Arcachon i Loiry); 4. Rodzaj budynku mieszkaniowego; 5. Zwierzę (z rodz. koszatek i jamochłonów); 6. Przysłówek; 7. Miasto w Ameryce półn. (w Stanach Jowa i Mississipi); 8. Środek do przewozu; 9. Miasto w Pruszech (w prow. hanowerskiej i reńskiej); 10. Spływ; 11. Imię żeńskie; 12. Moneta obca; 13. Bat; 14. Bogini rzymska; 15. Ptak; 16. Choroba; 17. Górą karpaci.

Jako nagrodę za trafne rozwiązanie niniejszej zagadki redakcja „Światowida” przeznacza

PARĘ LALECZEK DO BUDUARU.

Rozwiązanie należy nadsyłać najpóźniej do dnia 27 kwietnia b. r. wraz z załączonym kuponem.

Rozwiązanie z Nr. 14.

Trafne rozwiązanie zagadki z Nr. 14 nadesłali:

B. Dzierżanowska, Warszawa; J. Zalewska, Warszawa; H. Ohrymowicz, Warszawa; H. Łapińska, Warszawa; T. Pęczkowski, Trzebinia; F. Szumańska, Lublin; M. Szymczakiewicz, Kraków; G. Hermanowski, Kraków; St. Michałkówna, Myślenice; T. Hoffmanowa, Zakopane; L. Weychertówna, Szczawnica; Z. Wilkońska, Łódź; M. Martuszyńska, Zakopane; J. Barańska, Tamów; R. Rutowski, Lwów; E. Kruszyński, Wadowice; T. Wilczyński, Poznań; F. Pichłowie, Lwów; M. Wiczorkowscy, Lwów; E. Kantorowska, Lwów; B. Pekalski, Warszawa; L. Buszczyński, Lwów; K. Burczak, Sosnowiec; L. i D. Więkowski, Lwów; A. Drzewiecki, Warszawa; R. Schmidt, Bydgoszcz; S. Spychała, Przegonzały; F. Malinko, Tarnopol; W. Kisilewski, Gniezno; J. Dziewońska, Warszawa; S. Sędzimir, Wilno; Stamski, Poznań; J. Mazurkiewicz, Tarnopol; G. Jabłońska, Lublin; M. Marszałkiewicz, Grodno; Fr. Osmółka, Warszawa; L. Żabczyński, Grodno; A. Tarcza, Inowrocław; F. Malinko, Tarnopol; K. Schloegel, Poznań; M. Pajderski, Sokal; M. Myszkowska, Buzacz; A. Konopiński, Stanisławów; I. Wajdowie, Lwów; Bendalsey, Zakopane; W. Wojciechowska, Raków; L. Łempicka, Bydgoszcz; Z. Ramultowa, Warszawa; K. Żychońska, Zakopane; K. Laszkowska, Goczałkowice; O. Laman, Sosnowiec; M. Kanczewska, Kolomyja; Z. Wołoszynówna, Woszyce; H. Mokrzycka, Drohobycz; Z. Denasiewicz, Drohobycz; Cz. Nozowski, Warszawa; St. Szeferowa, Zakopane; D. Herbstmanówna, Warszawa; A. Rotter, Kraków; J. Reiss, Złoczów; J. Barasch, Złoczów; M. Mikowska, Warszawa; Z. Tietz, Warszawa; S. Michalski, Łuniniec; „Wanda” z Łunińca.

KUPON do losowania nagrody
za rozwiązanie zagadek
w Nr. 16 z dnia 13-go kwietnia 1929 r.

Poradnik dla amatorów fotografów.

PODMIEJSKIE WYCIECZKI W ZIMIE. Krótki dzień zimowy w marcu jest już o tyle jasny, że pozwala na małe wyprawy popołudniowe za miasto. Nie można zwykle liczyć już na duży, o ładnych refleksjach i cieniach śnieg, ale zawsze trafi się dzień pogodny, gdy ziemia pokryta jest szronem lub „pocukrzona” śniegiem. Najlepiej jest skierować się do lasu, bo tam łatwo o cień i światło.

Sam pień drzewa w połączeniu z cieniem, daje już element motywu, a jeśli uwzględnimy jeszcze i podszycie lasu, obraz jest gotowy. Kto czuje się mocno w technice i kompozycji, ten może próbować zdjęć pod światło, uważając jedynie, by słońce nie padało pod żadnym warunkiem wprost w obiektyw, a sylwe-

ty przedmiotów rysowały się wyraziście na tle nieba, nie tworzyły zaś zbitych i ciężkich mas cienia.

Można jednak światło brać z boku i wówczas otrzymujemy wrażenie głębi przez podzielenie obrazu na bliższe i dalsze partje cieniami, idącymi równoległe do dolnej krawędzi obrazu.

Można wreszcie „grasować” i na otwartym polu, komponując motyw z elementów bardzo na pozór skromnych. Właśnie dla oddania pewnej beznadziejnej pustki podmiejskiego krajobrazu takie ułożenie obrazu będzie korzystne; przykłady na oba rodzaje pracy zawierają załączone zdjęcia.

Dr. Tad Cyprian.

Lasek podmiejski w marcu.
1/25 sek, F 6,5, płyta Alfa O. A.

Na krawędzi miasta w zimie.
1/100 sek, F 6,8, płyta Alfa Orto-Antih.

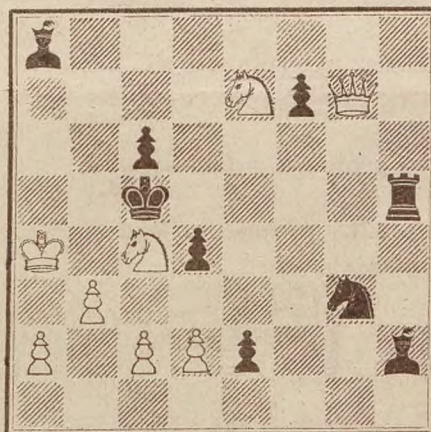
W losowaniu o nagrodę los padł na p. A. Konopińskiego ze Stanisławowa. Redakcja „Światowida” prześle mu nagrodę w postaci chusteczki do nosa w najbliższych dniach pocztą.

Dział szachowy

pod redakcją Mieczysława Gałuszki

J. Cauveren (II nagr. w konk. międzynar. „Tijdschr. v. d. Nederl. Schaakbond” z r. 1926).

Czarne: Kc5, Wh5, Ga8 h2, Sg3, pionki: c6, d4, e2, f7 (9).

Białe: Ka4, Dg7, Sc4 e7, pionki: a2, b3, c2, d8 (8).

3-chodówka. 8+9=17.

Mat w 3 posunięciach.

Rozwiązanie: 1. S—d5!! grozi S—b6 i b4X.

I. 1... W×d5 2. D—f8+ i 3X.

II. 1... c×d5 2. D—f8+ i 3X.

III. 1... S—e4 2. b4+ i 3X.

IV. 1... S—f5 2. S—b6 i 3X.

V. 1... e1 D 2. S—b6 i 3X.

PARTJA

Białe: H. Weenik

(Holandia)

Czarne: B. Kostic

(Jugosławia)

grała w międzynar. turn. drużyn w Londynie w r. b.

Hiszpańska.

1. e4 e5 2. S—f3 S—c6 3. G—b5 f5 (1) 4. d3 (2) S—f6 5. S—c3 G—b4 6. e×f5 (3) 0—0 7. 0—0 d6 (4) 8. G—g5 G×c3 9. b×c3 G×f5 10. Sf—d2 (5) D—e8 11. D—f3 G—d7 12. Wa—e1 D—g6 13. G×f6 W×f6 14. D—d5+ K—h8 15. W—e3 Wa—f8 (6) 16. D—b3 (7) D—h6 17. Wf—e1? (8) W×f2 (9) 18. S—f3 Wf8×f3 (10) 19. W×f3 W×f3 20. g×f3 D—d2 (11) 21. D—f7 D×e1+ 22. K—g2 D—d2+ 23. K—h1 (12) D—c1+ 24. K—g2 D—g5+ 25. K—f2 D—d8 Białe poddały się.

Uwagi:

1) Ten wariant hiszpańskiej partii jest na ogół mało znanym tak samo odparcie jego.

2) W ten sposób nie mogą Białe uzyskać lepszej pozycji. Należało grać: 4. S—c3 f×e (4.. S—f6 5. e×f1) 5. S×e4 S—f6 6. S×f6+ g×f6 7. d4 e4 (polecone przez Dra Tartakowera) 8. S—h4 D—e7 9. 0—0 d5 10. f3 i t. d.

3) W partji Rosselli—Marshall (z międzynar. turn. w Baden Baden z r. 1925) nastąpiło: 6. 0—0 G×c3 7. b×c d6 8. e×f G×f5 9. S—h4 G—g4 10. D—e1 0—0 i Czarne osiągnęły także wygodną pozycję.

4) Czarne muszą odzyskać piona gambitowego. W razie: 8. S—h4 S—d4. Jeżeli zaś 8. G×c6 b×c 9. S—h4 to: G×c3 10. b×c S—d5.

5) Unika skrepowania G—g4.

6) Czarne uzyskały doskonałą pozycję.

7) Aby móc grać S—e4 bez groźby utraty damy przez: G—e6.

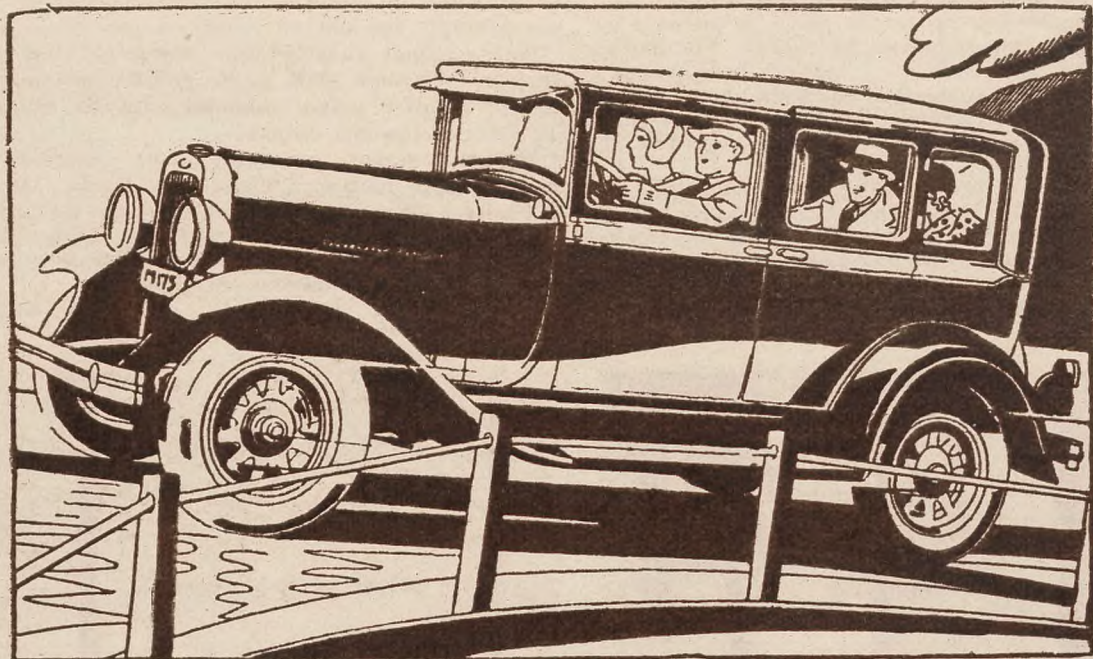
OKŁADKI do oprawy roczników
„ŚWIATOWIDA”
na rok 1928 i 1929

są do nabycia w Administracji „Światowida”, Kraków, ul. Wielopole 1 (Pałac Prasy) w cenie 4 złote (z przesyłką pocztową 5 zł). — Tylko P. T. Prenumeratorzy, którzy wpłacają całoroczną prenumeratę bezpośrednio do Admin. „Światowida” — otrzymają okładkę bezpłatnie.

PIERWSZE ZDJĘCIA FULTOGRAFICZNE. Podajemy tutaj próbkę pierwszych reprodukcji fotografii; nadsyłanych drogą radiową (fultogramów) a mianowicie otrzymane przez prof. U. J. dr. Wilkosza z Berlina zdjęcie, reprodukcją portretu Ottona von Guericke, sławnego burmistrza Magdeburga, jednego z pierwszych badaczy elektryczności i fizyki w ogóle (1602—1686), dokonane z okazji jubileuszu jego fundamentalnych odkryć.
Presse-Photo — Berlin.

Najbardziej nowoczesny samochód

O SIĄGNIĘCIE idealnego połączenia wytwornego wyglądu z komfortem, szybkością i pewnością silnika oraz nadewszystko z umiarkowaną ceną jest niezwykle trudnym zadaniem, możliwym jednak do wykonania przy doświadczeniu i olbrzymich zasobach technicznych General Motors.

Nowy typ Oldsmobile posiada w wysokim stopniu te wszystkie zalety, dzięki 32 letnim próbom i doświadczeniom, uwieńczonym całkowitem powodzeniem przy zastosowaniu najbardziej współczesnych ulepszeń.

Składają się na nie: cichy chód wobec

gumowej izolacji motoru i podwozia, brak wszelkich wstrząśnień, dzięki hydraulicznemu izolatorowi oraz nadzwyczaj czuła kierownica.

Całość odznacza się wytworną, wygodną, harmonijną karoserją, specjalnie nisko osadzoną, w celu zapewnienia bezpieczeństwa przy szybkiej jeździe.

Pozatem cena znacznie niższa, niż jakiegokolwiek innego samochodu tej klasy i wyglądu.

Przejażdżka próbna w porozumieniu z najbliższym zastępstwem General Motors potwierdzi to zdanie. Wyrób General Motors.

OLDSMOBILE

GENERAL MOTORS W POLSCE, WARSZAWA

Wina

gronowe odstałe, czyste i niedrogo dostarczają niezawodnie

NYKA & POSŁUSZNY

Skład Win założ. w 1868 r.

POZNAŃ, ulica Wrocławska L. 33/34 — Telefon Nr. 1194
Przysięgli dostawcy win mszalnych.

164

(Sprzedaż w butelkach i beczkach).

PRZY MASOWYM PODPISYWANIU AUTOGRAFÓW.

— A to durni ludzie, ci aktorzy filmowi! Jeden podpisał mi... weksel.

Dostarczamy także jako antyseptycznie preparowane. Udowodnione od dziesięciu lat, że „OLLA” jest produkującą pod względem jakości marką światową. Pełna gwarancja za każdą sztukę. 74

OD PÓŁ WIEKU POWSZECHNIE ZNANY ZE SKUTECZNOŚCI

Gudowny zapach!

Budzi powszechny

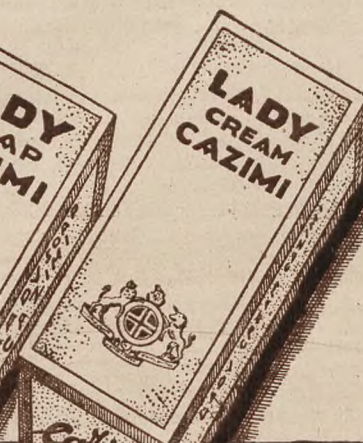
15

podziw!

OKŁADKI do oprawy roczników „ŚWIATOWIDA” na rok 1928 i 1929 są do nabycia w Adm. „Światowida”, Kraków, Wielopole 1 (Pałac Prasy) w cenie 4 zł. (z przes. poczt. 5 zł). — Tylko P. T. Prenumeratorzy, którzy wpłacą całoroczną prenumeratę bezpośrednio do Administracji „Światowida”, otrzymają okładkę bezpłatnie.

KREM MYDŁO PUDER LADY

Całimi

Kosmetyka wytwornej Pani.

H. Koelz Nast. Sp. Akc.

- Fabryka założona w r. 1872. -

motorowe

Walce drogowe

parowe

Mikołów Śląsk.

*Piękne włosy
w 3 minutach.*

Jeśli pragnie pani posiadać
ośniewająco piękne włosy, gdy
brak jej czasu i sposobności do
gruntownego mycia głowy,

proszę użyć nowy „Suchy Shampoo z
Czarną Główką”.

Niechaj napudruje pani swoje włosy,
wyszczotkuje następnie dokładnie — i w
trzech minutach włosy jej będą miękkie jak
jedwab i puszyste, jak sobie pani życzyła.
Zielone oryginalne pudełko z praktycznym
puszkiem kosztuje zł. 2.50 i
wystarcza na długi czas.

Do gruntownego mycia
głowy proszę używać
„Shampoo z Czarną
Główką”.

Suchy Shampoo
Z Czarną Główką
Środek do mycia włosów bez wody.

Wszędzie do nabycia, gdzie niema — wprost u firmy Aptekarz Drancz i Ska, Bielsko.

REFORMOWA OPASKA PRUJAPOL

wywiera znakomity wpływ na figurę i zapewnia
osiągnięcie modnej linii.

„Prujapol” jest wygodna w noszeniu, nie krępuje swo-
body ruchów, nie ulega zniszczeniu i zastępując masaż
przez równomierne przyleganie, oddziałuje dodatnio
na organy, znajdujące się wewnątrz jamy brzusznej.

Być matką i zachować smukłe kształty
można jedynie, używając opaskę „Prujapol”, zalecaną
przez wielu lekarzy.

Opaska ta nie zawiera w części nabrzuśnej tak przykrych w noszeniu stałek i odznacza się
następującymi zaletami:

1. Składa się z szeregu pasków gumowych, z których każdy po zużyciu można małym kosztem
zastąpić nowym. W ten sposób sama opaska nie niszczy się wcale.
2. Sznuruje się ją równomiernie z wierzchu przy pomocy szeregu tasien, nie wywołując w ten
sposób przykrego ucisku.

Panom poleca się również opaskę „Prujapol” w formie pasa, niezbędnego dla panów otyłych i sportowców.
Pani H. S. z B. pisze o opasce „Prujapol”: „Przed rokiem kupiłam u Pana opaskę „Prujapol” i jestem z niej
b. zadowolona. Obecnie proszę o nadesłanie mi drugiej opaski o 5 cm. węższej, gdyż o tyle zeszczupiałam”.

Pan Fr. L. pisze: „Przed 5 tygodniami kupiłam u Pana opaskę „Prujapol”, która oddaje mi wielkie
usługi. Żałuję bardzo, że nie słyszałam o niej wcześniej. Obecnie proszę o nadesłanie dla mojej żony
damskiej opaski „Prujapol” z 4 podwiązkami rozmiaru 105 cm.”

Cena opaski damskiej „Prujapol” zł. 35.—, d-to męskiej „Prujapol” zł. 30.—, ponad
100 cm. dolicza się zł. 3-50 za każde 10 cm. objętości.

Wysyłkę uskutecznią się za zaliczeniem pocztowym.

B. PRUSIEWICZ, Poznań, plac Nowomiejski 7.

Przy zamówieniu uprasza się o podanie miary w centymetrach.

141

NIEBEZPIECZEŃSTWO PIERWSZEJ WIOSNY.

— Z tą ławką łączy się dla mnie bardzo przykre wspomnienie.
— Cóż takiego??
— Siedzę sobie kilka dni temu na tej ławce, aż tu nagle przystępuje do mnie jakiś
nieznany pan i mówi...
— Co, miał beczelność zaczepić cię?
— I mówi: świeżo pomalowana...

90% dorosłych cierpi na wypadanie włosów.

Powiększenie się gruczołów tłuszczowych i łupież powodują ściśnienie
korzonków włosowych, które z biegiem czasu zupełnie obumierają.

Silvikrin - kuracja - włosów (D. R. P. i opatentowana prawie we wszyst-
kich państwach kulturalnych) usuwa łupież i wytwarza nowe uwłosienie nawet
w wypadkach łysiny.

Po osiągnięciu — również przez lekarzy — zbawiennych wyników **Sil-
vikrin - kuracja - włosów** uważano za ważne zadanie z bogatych w siarkę
składników **Silvikrinu** wytwarzać też środki do pielęgnacji włosów. Wodą na
włosy do codziennego użytku jest „**Silvikrin - Fluid**”, a proszkiem do mycia
głowy 3—4 razy w miesiącu jest „**Silvikrin - Shampoo**”. Wielkie znaczenie
ma bowiem to, że środki te wzmacniają energię porostu włosów i zapobiegają
tworzeniu się łupieżu i tem samem wypadaniu włosów.

Dla każdego człowieka, dbającego o swój dobry wygląd, bardzo ważne
są wskazówki podane w książce p. t. „Włosy, ich wypadanie i odrastanie” z sło-
wem wstępem profesora Dr. med. Liplawskiego.

Bezpłatnie i franko otrzyma WP. wymienioną broszurę oraz próbkę „**Sil-
vikrin - Shampoo**”. Prosimy tylko wyciąć poniżej umieszczony kupon i prze-
słać do

Silvikrin-Vertrieb, Gdańsk 386, Böttchergrasse 23/27.

Proszę o przesłanie mi bezpłatnie:

1. Książkę o 30 stronicach p. t. „Włosy, ich wypadanie i odrastanie”
2. Wypracowanie naukowe pierwszych powag lekarskich
3. Plan leczenia Silvikrinem zredag. przez prof. Dr. med. Liplawskiego
4. Próbkę Silvikrin-Shampoo

Imię i nazw. .... ul. i L. domu .....

Miejscowość .... Poczta .....

Czytelników i Przyjaciół „ŚWIATOWIDA” upraszamy przy zamówieniach i za-
kupach o powoływanie się na ogłoszenia, zamieszczane w naszym tygodniku.

„Światowid” wychodzi w każdą sobotę w Krakowie — Poznaniu — WARSZAWIE — Lwowie i Wilnie.

Prenumerata kwartalna: 12-50 złotych, zagranicą 15 zł. — Cena ogłoszeń za wiersz 1 mm 40 groszy. Nadesłane 1 złoty. Między tekstem redakcyjnym 2 złote. — Redakcja i Administracja: Kraków,
Wielopole 1, telefon 11-98, 44-50, 32-92. Oddział w Warszawie: Nowogrodzka 26, tel. 70-21 i 234-65. Numer konta P. K. O. w Krakowie 404-200.

Wydawca i naczelny redaktor: Marjan Dąbrowski. — Kierownik literacki i redaktor odpowiedzialny: Dr. Józef Flach. — Zakłady graficzne „Ilustrowanego Kuriera Codziennego” w Krakowie
pod zarządem Feliksa Korczyńskiego.

Obrazek z Meksyku, tego Meksyku, którego ustawiczne walki domowe i w naszej prasie donosnym odbijają się echem. Ale na tem meksykańskim obrazku niema ani armji walczących ze sobą, ani zgłiszcz, ani gruzów spowodowanych bratobójczym bojem — jest zato cicha, spokojna sielanka, przedstawiająca słynną gwiazdę filmową Raquel Torres, która w rodzinnej swej meksykańskiej ziemi założyła sobie wytworne ognisko domowe.

Metro — Goldwyn Mayer.